

0928

5 ธันวาคม 2552

4581

รางวัลผู้นำโลกด้านทรัพย์สินทางปัญญา
(WIPO Global Leader Award) พระองค์แรก

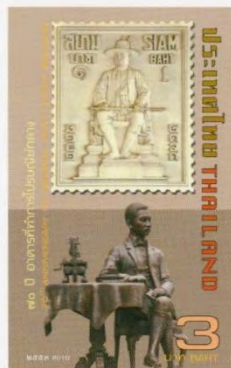
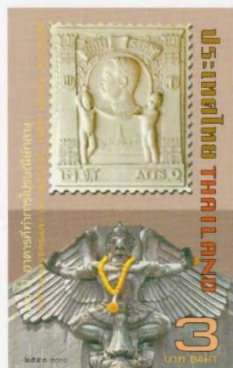
PRINTED BY THAI BRITISH SECURITY PRINTING PUBLIC COMPANY LIMITED

0491

25 บาท

๗๐ ปี ภาครปราชญ์กฉาง

๗๐ ปี อาคารไปรษณีย์กลาง

อาคารไปรษณีย์กลาง ที่บางรัก เป็นอาคารแบบสากล รูปทรงสถาปัตยกรรมแบบทันสมัยที่ได้รับการนิยมนอกจากนี้ยังมีความสวยงามอยู่ไปทุกแนวของศิลปะแบบนีโอ-คลาสสิก (NEO - CLASSICISM) ซึ่งเน้นการออกแบบที่มีความเรียบง่าย สวยไปตรงมา ลักษณะการประดับประดาโดยใช้เส้นตรงและระนาบเข้ามาประกอบกันเป็นพื้นที่นัยกึ่งวงโค้งเพื่อใช้เป็นสถานที่ราชการ ในช่วงหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง ถึงสมัยสงครามมหาเอเชียบูรพา ซึ่งอาคารไปรษณีย์กลางนับเป็นอาคารที่ใหญ่ที่สุดในกรุงเทพฯ ในขณะนั้น ตามคำกล่าวรายงานของกรมไปรษณีย์โทรเลข ต่อมาพลเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน) รัฐมนตรี ประจำในพิธีเปิดอาคารกรมไปรษณีย์โทรเลขเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๑ ที่ว่า ".....คณะรัฐบาลระบอบประชาธิปไตย พร้อมด้วยสภาผู้แทนราษฎร ได้เล็งเห็นความจำเป็นโดยด่วนว่า ถึงอนุพัติลลิมพระมหามิ่งแก่กรมไปรษณีย์โทรเลข สร้างอาคารอันมโหฬารขึ้นจนบรรลุผลสำเร็จ....."

ตัวอาคารไปรษณีย์กลาง ซึ่งรวมอยู่ในอาคารเดียวกับอาคารกรมไปรษณีย์โทรเลข ก่อสร้างด้วยโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก มีความสูง ๕ ชั้น วางผังอาคารเป็นรูปตัว "ที" ในภาษาอังกฤษ ตัวอาคารด้านหน้ามีการแบ่งความยาวออกเป็น ๕ ส่วน โดยเน้นความสำคัญของตำแหน่งกลางโดยให้พื้นที่บริเวณถึงกลางของอาคารมีขนาดใหญ่ที่สุด และมีการประดับประดาประติมากรรมปูนปั้นรูปครุฑเหยียบเศวตฉัตร อันเป็นสัญลักษณ์ของกรมไปรษณีย์โทรเลข ที่บริเวณมุมอาคารทั้งสองด้านของมุขหน้า ส่วนภายในตัวอาคารโดยเฉพาะภายในห้องโถงรับฝากไปรษณีย์ยังคงมีพื้นที่พื้นที่กว่า ๑,๐๐๐ ตารางเมตร ซึ่งไม่มีเสาตั้งรับเพดานในอาคารแต่ใช้คันทันยึดคันทันประกับด้วยประติมากรรมภาพปูนปั้น (BAS-RELIEFS) ขนาดใหญ่ ปั้นหล่อด้วยเซรามิกปูนปั้นรูปครุฑเหยียบเศวตฉัตร ๕ - ๕ ส่วนบน ๘ ภาพ และผลงานประติมากรรมทั้งภายนอกและภายในอาคารดังกล่าวเป็นฝีมือของคณะลูกศิษย์ แผนกช่างปั้น โรงเรียนศิลปากรยุคแรกๆ ที่ต่อมาได้พัฒนาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยศิลปากรในปัจจุบัน โดยความควบคุมดูแลของศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี

การก่อสร้างอาคารไปรษณีย์กลาง ได้เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๗๔ ในสมัยที่พลเอกไกรวิชิตยงค์ (คง อภัยวงศ์) ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข โดยมีนายอิศรเสนา อภัยวงศ์ (นามเดิมพิง) เป็นสถาปนิกผู้ออกแบบ การก่อสร้างแล้วเสร็จและเสด็จเปิดเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๔๘๑ รวมระยะเวลาการก่อสร้าง ๓ ปี กับ ๕ เดือนเศษ หรือ ๑,๒๘๔ วันเศษ และได้มีพิธีเปิดอาคารโดยนายพลเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน) รัฐมนตรี ประจำระบอบ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๑

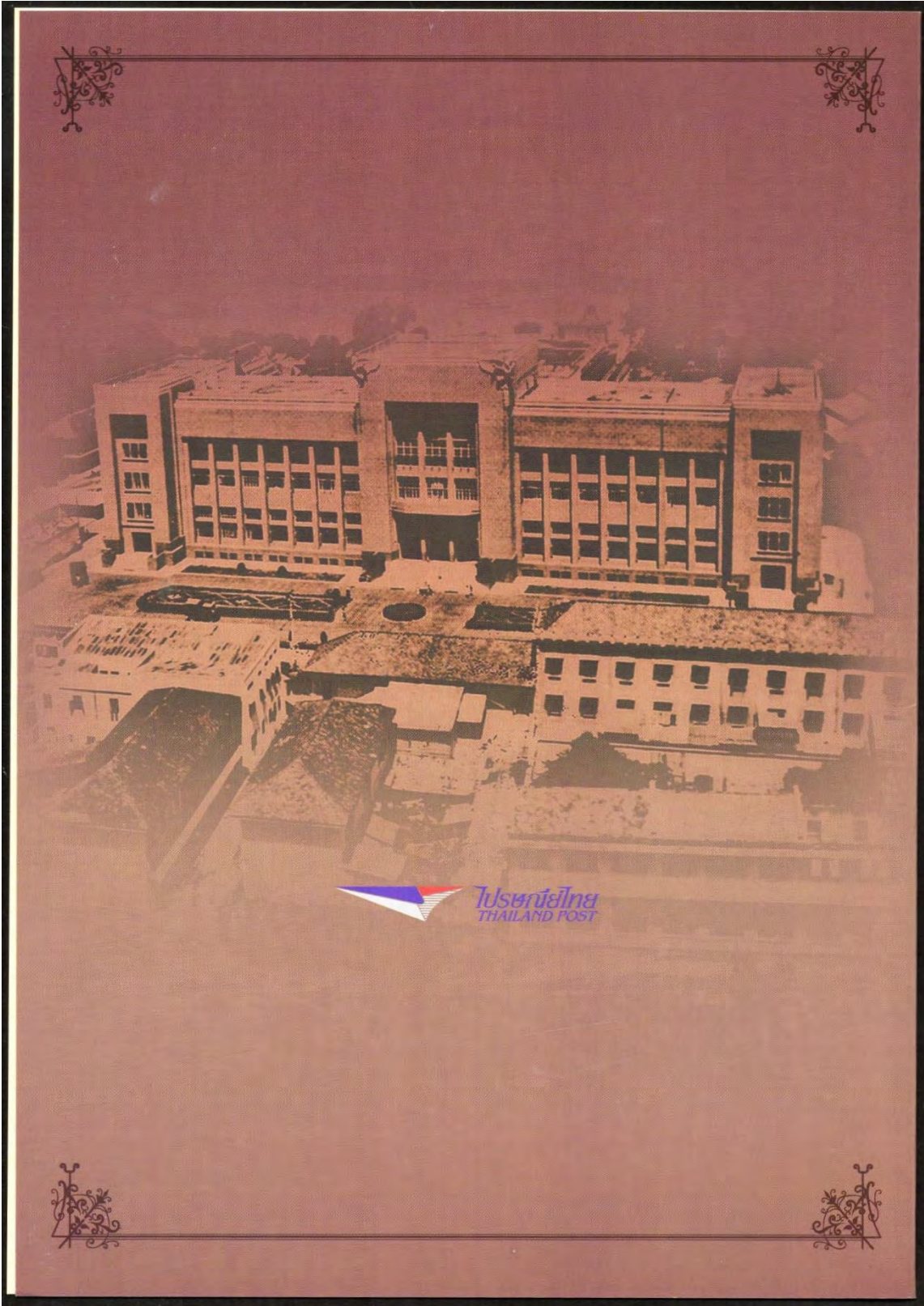
เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี อาคารไปรษณีย์กลาง บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้จัดสร้างตราไปรษณียากรขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกในโอกาสดังกล่าวจำนวน ๑ ชุด รวม ๓ แบบ คือ ชนิดราคา ๓ บาท (๒ แบบ) และชนิดราคา ๕ บาท เป็นภาพพระอนุสาวรีย์ของสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว บรมพงศาวินชุล เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช อันเป็นที่คู่ใจเจ้ากระทรวงการไปรษณีย์โทรเลขพระองค์แรก ภาพประติมากรรมครุฑ และภาพปูนปั้นภาพตราไปรษณียากรสมัยรัชกาลที่ ๕ และ ๗ รวมทั้งภาพอาคารไปรษณีย์กลางกำหนดออกจำหน่ายในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

1. ช่างไม้ทองการ ฉบับศิลปกรรมภาพ 2483
2. ช่างไม้ทองการ ฉบับศิลปกรรมภาพ 2483
3. วารสารศิลปภาพ ปีที่ 41 ฉบับที่ 4 ประจำเดือนธันวาคม - ธันวาคม 2551

0274

แผ่นตราไปรษณียากรที่ระลึก ๗๐ ปี อาคารที่ทำการไปรษณีย์กลาง ชนิดไม่ไปรษณีย์

ไทยโพสต์
THAILAND POST